

Zhrnutie rozhodnutia Komisie**z 12. mája 2015****týkajúceho sa konania podľa článku 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie****(Vec AT.39964 – Air France/KLM/Alitalia/Delta)**

[oznámené pod číslom dokumentu C(2015)3125]

(iba anglické znenie je autentické)

(2015/C 212/05)

Dňa 12. mája 2015 Komisia prijala rozhodnutie v konaní podľa článku 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. V súlade s ustanoveniami článku 30 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003⁽¹⁾ Komisia týmto uverejňuje mená strán a hlavný obsah rozhodnutia, pričom sa zohľadňuje oprávnený záujem podnikov chrániť svoje obchodné tajomstvá.

Úvod

1. Týmto rozhodnutím nadobúdajú právnu záväznosť záväzky ponúknuté spoločnosťami Sociétés Air France (ďalej len „AF“), Koninklijke Luchtvaart Maatschappij NV (ďalej len „KLM“), Alitalia Società Aerea Italiana SpA (ďalej len „AZ“) a Delta Air Lines Inc. (ďalej len „Delta“) (spoločne „strany“) podľa článku 9 nariadenia Rady č. 1/2003 (ďalej len „nariadenie č. 1/2003“) v rámci konania podľa článku 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluva“). Toto rozhodnutie sa týka dohôd uzavretých medzi stranami v súvislosti s vytvorením spoločného podniku s prerozdelením zisku/straty známych ako dohoda o spoločnom transatlantickom podniku (ďalej len „dohoda o STP“), ktorá okrem iného pokrýva všetky letecké služby prepravy cestujúcich poskytované stranami na trasách medzi Európou a Severnou Amerikou (ďalej len „transatlantické trasy“).

Postup

2. Komisia začala 23. januára 2012 antitrustové konanie s cieľom prijať rozhodnutie podľa kapitoly III nariadenia č. 1/2003. Dňa 26. septembra 2014 Komisia prijala predbežné posúdenie (ďalej len „predbežné posúdenie“), v ktorom uviedla svoje obavy z narušenia hospodárskej súťaže v súvislosti s prémiovým trhom trasy Paríž – New York, prémiovým a neprémiovým trhom trasy Amsterdam – New York a prémiovým a neprémiovým trhom trasy Rím – New York (ďalej len „predmetné trasy“)⁽²⁾.
3. Dňa 3. októbra 2014 strany navrhli záväzky s cieľom rozptýliť predbežné obavy Komisie. Dňa 23. októbra 2014 Komisia uverejnila v Úradnom vestníku Európskej únie oznámenie podľa článku 27 ods. 4 nariadenia č. 1/2003, v ktorom zhrnula vec i navrhnuté záväzky a vyzvala zainteresované tretie strany, aby predložili svoje pripomienky (ďalej len „oznámenie o teste trhu“). V nadväznosti na pripomienky predložené tretimi stranami 4. mája 2015 predložili strany podpísanú verziu konečných záväzkov.
4. Dňa 28. apríla 2015 sa uskutočnila konzultácia s Poradným výborom pre obmedzujúce postupy a dominantné postavenie, ktorý vydal kladné stanovisko. Úradník pre vypočutie predložil záverečnú správu 30. apríla 2015.

Obavy vyjadrené v predbežnom posúdení*Posúdenie podľa článku 101 ods. 1 a článku 101 ods. 3 zmluvy*

5. Komisia v predbežnom posúdení z 26. septembra 2014 vyjadrila predbežné obavy, že spolupráca strán v rámci dohody o STP mohla svojím účelom a účinkom viesť k obmedzeniu hospodárskej súťaže na prémiovom trhu trasy Paríž – New York a na prémiovom a neprémiovom trhu trás Amsterdam – New York a Rím – New York.
6. Vo svojom predbežnom posúdení Komisia dospela k predbežnému záveru, že dohoda o STP má cieľ, ktorý je v rozpore s hospodárskou súťažou, keďže sa ňou stanovuje rozsiahla spolupráca medzi stranami, pokiaľ ide o všetky kľúčové parametre hospodárskej súťaže leteckých spoločností vrátane cien, kapacity, letových poriadkov a kvality služieb. V rámci spoločného podniku so spoločným využívaním lietadiel a s prerozdelením zisku/straty sú individuálne stimuly strán na transatlantických trasách nahradené spoločným záujmom a prospechom spoločného podniku a súčasne všetkých strán ako takých.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 1, 4.1.2003, s. 1.

⁽²⁾ Prémiový trh zahŕňa pasažierov, ktorí kupujú letenky v prvej triede, v triede business alebo flexibilné letenky v ekonomickej triede, zatiaľ čo neprémiový trh zahŕňa pasažierov, ktorí kupujú letenky v ekonomickej triede bez možnosti zmeny rezervácie.

7. Komisia sa takisto pôvodne domnieva, že dohoda o STP má za následok výrazné obmedzenie hospodárskej súťaže na i) prémiovom trhu trasy Paríž – New York a ii) prémiovom a neprémiovom trhu trás Amsterdam – New York a Rím – New York. Komisia dospela k predbežnému záveru, že hospodárska súťaž, ktorá existovala medzi príslušnými stranami na predmetných trasách pred ich spoluprácou, je eliminovaná, a nie je pravdepodobné, že by ju mohla nahradiť hospodárska súťaž zo strany iných leteckých spoločností, a to vzhľadom na značné prekážky pri vstupe na daný trh a expanzii na ňom.
8. Komisia preto zastáva predbežný názor, že spolupráca strán v rámci dohody o STP predstavuje porušenie článku 101 ods. 1 zmluvy v prípade prémiového trhu trasy Paríž – New York a v prípade prémiového a neprémiového trhu trás Amsterdam – New York a Rím – New York.
9. Strany nepredložili žiadne argumenty v súvislosti s vytváraním možností väčšej efektivity, pokiaľ ide o predmetné trasy. Preto Komisia predbežne dospela k záveru, že neexistujú žiadne výhody, ktoré by vyvážili výrazné obmedzenie hospodárskej súťaže, ktoré by pravdepodobne plynulo z dohody o STP na predmetných trasách.

Počiatkové a konečné záväzky

10. Dňa 3. októbra 2014 strany ponúkli záväzky s cieľom rozptýliť obavy uvedené v predbežnom posúdení. Strany ponúkli tieto záväzky:
 - a) dať k dispozícii páry priletových a odletových prevádzkových intervalov na amsterdamskom letisku a/alebo na letiskách JFK New York/Newark Liberty, ako aj na letisku v Ríme a/alebo na letiskách JFK New York/Newark Liberty – podľa výberu konkurenta – s cieľom umožniť jednému alebo viacerým potenciálnym konkurentom prevádzkovať na každej z trás Amsterdam – New York a Rím – New York až sedem (7) nových alebo ďalších frekvencií letov týždenne, resp. zvýšiť počet takýchto frekvencií až na sedem (7). Ponuka je viazaná na určité podmienky vrátane podmienky, že konkurent musí najskôr vyčerpať všetky primerané prostriedky na získanie potrebných prevádzkových intervalov v rámci všeobecného postupu pridelovania prevádzkových intervalov;
 - b) uzavrieť s konkurentmi dohody o kombinovateľnosti taríf⁽¹⁾ pre cestujúcich vo všetkých triedach na každej predmetnej trase s výnimkou trasy Paríž – New York, v prípade ktorej sa dohody budú vzťahovať len na cestujúcich vo vyšších triedach (prémiový trh). Oprávnenými konkurentmi sú všetci konkurenti, ktorí začnú prevádzkovať nové alebo rozšírené priame lety na príslušnej predmetnej trase a ktorí samostatne alebo v spojení so svojimi partnermi z aliancie neprevádzkujú uzlové letisko na oboch koncoch trasy. V prípade trasy Paríž – New York sa tento záväzok vzťahuje aj na konkurentov, ktorí už prevádzkujú priame lety na danej trase;
 - c) uzavrieť s konkurentmi pre všetky kategórie cestujúcich na každej predmetnej trase s výnimkou trasy Paríž – New York, v prípade ktorej sa dohody budú vzťahovať len na cestujúcich vo vyšších triedach (prémiový trh), špeciálne dohody o podieloch⁽²⁾ na preprave s pôvodom a miestom určenia v Európe alebo v Severnej Amerike/Karibiku/Strednej Amerike za predpokladu, že časť cesty bude zahŕňať jednu z predmetných trás. Oprávnenými konkurentmi sú všetci konkurenti, ktorí začnú prevádzkovať nové alebo rozšírené priame lety na príslušnej predmetnej trase a ktorí samostatne alebo v spojení so svojimi partnermi z aliancie neprevádzkujú uzlové letisko na oboch koncoch trasy. V prípade trasy Paríž – New York sa tento záväzok vzťahuje aj na konkurentov, ktorí už prevádzkujú priame lety na danej trase;
 - d) otvoriť svoje programy pre častých cestujúcich pre konkurenta, ktorý začína alebo rozširuje služby na ktorejkoľvek z predmetných trás, ak takýto konkurent nemá porovnateľný vlastný program a nemá účasť v žiadnom z programov, ktoré strany ponúkajú častým cestujúcim.
11. Strany ponúkajú, že ustanovia splnomocnenca, ktorý bude sledovať plnenie záväzkov. V prípade, že medzi žiadateľskou leteckou spoločnosťou a stranami dôjde k nezhodám týkajúcim sa záväzkov, ponúkajú strany postup na riešenie sporov, v ktorom konečné rozhodnutie v danej veci prijme rozhodcovský súd.
12. V reakcii na pripomienky doručené Komisii v nadväznosti na uverejnenie oznámenia o teste trhu strany predložili podpísanú verziu konečných záväzkov 4. mája 2015. S výnimkou niektorých vysvetlení sa tieto revidované záväzky líšia od pôvodne ponúknutých záväzkov, len pokiaľ ide o rozsah záväzku týkajúceho sa špeciálnej dohody o podieloch. Geografický rozsah pôsobnosti tohto záväzku sa rozšíril okrem dopravy s pôvodom/miestom určenia

(1) Dohoda o kombinovateľnosti taríf umožňuje konkurentovi (alebo cestovným kanceláriám) ponúkať skupine cestujúcich, na ktorú sa vzťahuje záväzok, spätočný let pozostávajúci z priameho letu prevádzkovaného jednou zo strán a z priameho letu v opačnom smere prevádzkovaného týmto konkurentom.

(2) Špeciálnymi dohodami o podieloch na preprave strany dávajú zainteresovaným leteckým spoločnostiam možnosť získať výhodné podmienky na prepravu cestujúcich prípojných letov na trasách v Európe a Severnej Amerike (vrátane niekoľkých ďalších krajín) prevádzkovaných stranami, a to s cieľom zvýšiť využitie vlastných transatlantických letov konkurenta na príslušnej predmetnej trase presunutím takýchto cestujúcich na transatlantické lety konkurenta.

v Európe alebo v Severnej Amerike/Karibiku/Strednej Amerike aj na dopravu so skutočným pôvodom/miestom určenia v Libanone a Izraeli. Okrem toho je v dokumente zahrnuté vysvetlenie, z ktorého vyplýva, že záväzok týkajúci sa špeciálnej dohody o podieloch zahŕňajúci právo konkurenta zvoliť si až dvadsať (20) trás predchádzajúcich trasám prevádzkovaným stranami alebo nadväzujúcim na trasy prevádzkované stranami zahŕňa aj trasy predchádzajúce trasám alebo nadväzujúce na trasy, s ktorými strany obchodujú a ktoré sú prevádzkované určitými dcérskymi spoločnosťami strán (t. j. KLM Cityhopper, Alitalia CityLiner, lety prevádzkované spoločnosťou HOP podľa dohody o prenájme lietadla s posádkou uzatvorenej s AF a prípojné lety predávané pod značkou Delta Connection).

Posúdenie a primeranosť navrhovaných záväzkov

13. Záväzky v konečnej podobe sú dostatočné na rozptýlenie obáv vyjadrených Komisiou v jej predbežnom posúdení, pričom tieto záväzky nie sú neprimerané. Uľahčujú vstup na predmetné trasy alebo expanziu na nich tým, že zmiernujú prekážky pre takýto vstup alebo expanziu a posilňujú služby konkurentov prostredníctvom poskytnutia prístupu k prípojným letom a možnosti uzavrieť dohody o kombinovateľnosti taríf a dohody o spolupráci na programoch pre častých cestujúcich.
14. V prípade trás Amsterdam – New York a Rím – New York sa Komisia domnieva, že kombinácia záväzkov týkajúcich sa prevádzkových intervalov na jednej strane a dohôd o kombinovateľnosti taríf, špeciálnych dohôd o podieloch a záväzkov týkajúcich sa programov pre častých cestujúcich na strane druhej je primeraná a dostatočná na odstránenie obáv súvisiacich s hospodárskou súťažou vyjadrených v predbežnom posúdení. Predovšetkým, pokiaľ ide o záväzky týkajúce sa prevádzkových intervalov, podmienky s nimi súvisiace sú natoľko lákavé, že poskytujú skutočné stimuly pre konkurentov, aby ich využili, a ostatné záväzky by mali konkurentom umožniť zvýšiť udržateľnosť ich nových služieb. Pokiaľ ide o trasu Paríž – New York, Komisia poznamenáva, že konkurenti prevádzkujú viac letov denne ako všetky strany dohody spolu a že konkurenti boli nedávno schopní ešte posilniť frekvenciu letov na danej trase. Komisia sa preto domnieva, že dohoda o kombinovateľnosti taríf, špeciálna dohoda o podieloch a záväzky týkajúce sa programov pre častých cestujúcich ponúknuté stranami pre existujúcich, ako aj nových konkurentov sú primerané a dostatočné na to, aby rozptýlili jej obavy týkajúce sa tejto trasy.

Záver

15. Týmto rozhodnutím nadobúdajú záväzky navrhnuté danými podnikmi právnu záväznosť.
 16. Vzhľadom na konečné záväzky ponúknuté stranami Komisia zastáva názor, že už nie sú dôvody na žiadne opatrenia z jej strany. Toto rozhodnutie je záväzné na obdobie desiatich rokov od dátumu jeho prijatia.
-